

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 25 Mart 2022
Sayı : 2178

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketinin Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Özgür ÖZEL

Manisa Milletvekili

CHP Grup Başkanvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 25 Mart 2022	Esas No: 2/4339

T B M M KANUNLAR VE KARARLAR BSK.LIĞI
2 5 Mart 2022
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
2 5 Mart 2022
No: 990319
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Türkiye Varlık Fonu (TVF), 2016 yılında kurulmuş olup, 7 farklı sektörden 28 şirket, 2 lisans ve taşınmazlardan oluşan varlık portföyüne sahiptir. Şirketin internet sitesinde fonun “Türkiye’nin vizyoner projelerine sermaye desteği sağlamak için çalıştığı” belirtilmektedir.

TVF; Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası AŞ’nin tamamına, Türkiye Halk Bankası AŞ’nin yüzde 75’ine, Türkiye Vakıflar Bankası TAO’nun yüzde 36’sına, Borsa İstanbul’un yüzde 80,6’sına, Türkiye Sigorta AŞ’nin yüzde 81,10’una, Türkiye Hayat Emeklilik AŞ’nin tamamına sahiptir. Fon, ayrıca Türk Hava Yolları’nın yüzde 49,12’sine, Türkiye Denizcilik İşletmeleri’nin yüzde 49’una, Turkcell’in yüzde 26,2’sine, Platform Ortak Kartlı Sistemler AŞ’nin yüzde 20’sine, Kayseri Şeker’in yüzde 11,1’ine, İzmir Alsancak Limanı, PTT, BOTAŞ, Türkiye Petrolleri, TVF Enerji, TVF Rafineri ve Petrokimya, Türksat, Çaykur, Türkşeker, TVF Maden ve Eti Maden’in tamamına sahiptir.

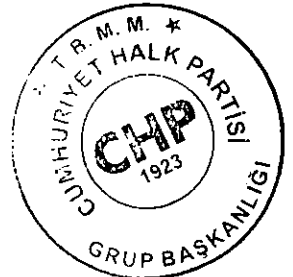
Türkiye Varlık Fonu’nun denetimi kurulduğu günden yana sürekli tartışma konusu olmuştur. Yapılan bağımsız denetim hem tatmin edici bulunmamış hem de denetim raporları kanunda belirtilen tarihlerde sunulamamıştır. Örneğin, 2020 yılına ilişkin denetim raporları, 2021 Ekim ayında görüşülmesi gerekirken ancak Ocak 2022’de Plan ve Bütçe Komisyonu’nda görüşülebilmştir.

Bu nedenle Türkiye Varlık Fonu’nun Anayasanın 165 inci maddesi çerçevesinde denetlenmesi çok önemlidir. TVF, kamu bankaları da dahil geniş bir portföye sahiptir. Kanunla kurulmuş olan Fonun Yönetim Kurulu Başkanlığını Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı’nın yapıyor olmasına rağmen, Fon tarafından kurulan Türkiye Varlık Fonu Enerji, Türkiye Varlık Fonu Maden ile Türkiye Varlık Fonu Rafineri ve Petrokimya şirketleri kurulduğu günden bu yana hiçbir esaslı denetime tabi olmamıştır.

“Kaynak yaratacak” diye kurulan Türkiye Varlık Fonu, son dönemde yaptığı işlemlerle kaynak değil yeni borçlar yaratan bir kurum haline gelmiştir. Bu durumun gelecekte ülkemize yeni faturalar çıkaracağı açıktır. Bu faturalar gelecek nesillerimizi tehdit edecektir. Fonun borçlarının ciddi boyutlara yükselmesi, fonun denetiminin önemini çok daha artırmıştır.

Türkiye Varlık Fonu A.Ş. ve alt fonları Turkcell ve Türk Telekom gibi alımlar yapmış, kamu bankalarının sermaye artışları için ciddi şekilde borçlanmıştır. Fonun ciddi bir denetime tabi tutulmaması bu işlemlerdeki soru işaretlerinin açığa çıkmasına engel olacaktır.

Hazırlanan bu kanun teklifiyle Türkiye Varlık Fonu’nun Sayıştay Kanunu ile Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun’dan istisna tutulmasına ilişkin hükümlerin kaldırılmasıyla Anayasanın 165 inci maddesi çerçevesinde denetime tabi tutulması ve kamu kaynaklarının nasıl kullanıldığının daha sıkı şekilde denetlenmesinin önü açılacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Türkiye Varlık Fonu ve Şirket ile alt fonlar ve Şirket tarafından kurulan diğer şirketlerin, bağımsız denetimin yanı sıra Sayıştay denetime de tabi olması amaçlanmıştır. 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun uyarınca Sayıştay raporlarının Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulması hedeflenmiştir.

MADDE 2- Türkiye Varlık Fonu ve Şirket ile alt fonlar ve Şirket tarafından kurulan diğer şirketler hakkında 3/12/2010 tarihli ve 6085 sayılı Sayıştay Kanununun ve 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun uygulanmayacağına ilişkin düzenleme madde metninden çıkarılmaktadır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

**TÜRKİYE VARLIK FONU YÖNETİMİ ANONİM ŞİRKETİNİN KURULMASI
İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 26/08/2016 tarih ve 6741 sayılı Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketinin Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasındaki “bağımsız denetime” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve Sayıştay denetimine ayrı ayrı” ibaresi eklenmiş, ikinci fıkrası aşağıdaki gibi değiştirilmiş ve üçüncü fıkrası madde metninden çıkarılmıştır.

“(2) Şirket, Şirket tarafından kurulacak diğer şirketler, Türkiye Varlık Fonu ve Türkiye Varlık Fonu bünyesinde kurulacak alt fonların bağımsız denetimden geçmiş yıllık mali tabloları ile faaliyetleri Sayıştay’a sunulur. Sayıştay, kendisine sunulan bağımsız denetim raporu ile 2/4/1987 tarihli ve 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun uyarınca kendi yapacağı denetimi esas alarak hazırlayacağı raporu Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar.”

MADDE 2- 6741 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “kısıtlamalara” ibaresinden sonra gelmek üzere “(denetime ilişkin hükümler hariç)” ibaresi eklenmiş ve beşinci fıkrasında yer alan “3/12/2010 tarihli ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu,” ile “2/4/1987 tarihli ve 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun,” ibareleri madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 3- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

